

De pluimveeverwerkende sector maakt graag gebruik van de mogelijkheid tot het leveren van input. Bij deze willen we uw aandacht vragen voor de volgende punten bij de wettelijke invulling over het “Wetsvoorstel cameratoezicht slachthuizen en verzamelcentra” :

- Ten eerste willen we benadrukken dat de pluimveeslachterijen altijd hebben meegewerkt aan de verzoeken om cameratoezicht toe te passen. Na overleg met de NVWA hebben alle Nederlandse pluimveeslachthuizen camera's geïnstalleerd waar dagelijks door bedrijven naar wordt gekeken en waar de NVWA ook dagelijks naar kan kijken. Er zijn bij pluimveeslachthuizen eigenlijk nooit incidenten gevonden op basis van de camerabeelden. Het is dan ook de vraag wat de verplichting gaat toevoegen aan de al bestaande systematiek wat tot nu toe altijd in overleg tot stand is gekomen, danwel is aangepast op basis van wensen van overheidsinstanties.
- Om te voldoen aan de doelen van de overheid om een betrouwbare overheid te zijn en geen kloof tussen overheid en maatschappij te krijgen is het van groot belang dat gemaakte afspraken en toezeggingen vanuit het verleden gerespecteerd dienen te worden. Hierbij moet gedacht worden aan het feit dat de kosten niet omhoog mogen gaan voor bedrijven, dat beelden eigendom zijn en blijven van de bedrijven en dat er geen sprake is van live streaming.
- Gezien de ervaringen en praktijkkennis van bedrijven wat werkt en wat praktisch (on)haalbaar is, dienen bedrijven goed meegenomen te worden in de concretere uitwerking van de wet. Dat is in het proces om te komen tot een wettelijke verplichting tot nog toe niet gedaan.
- Uitgangspunt dient de borging van welzijn te zijn. Als dat moet voor een bepaald type bedrijf, dan is het ons inziens niet uit te leggen dat een opdeling wordt gemaakt tussen bijv. kleine en grote bedrijven.
- In februari 2020 is er in de Tweede Kamer een motie aangenomen van de leden Ladders en Geurts met betrekking tot cameratoezicht. Hierin is verzocht om cameratoezicht (op afstand) onderdeel te maken van een (kosten)effectiever en efficiënter toezicht op slachthuizen. In het wetsvoorstel staat beschreven dat deze wettelijke inregeling er zorg voor draagt dat de NVWA risico-gericht en efficiënter kan werken. Het wordt nodig geacht om dit nader te concretiseren, zodat de investering van bedrijven in het aanschaffen en implementeren van de camera's ook aantrekkelijk wordt en er een win-win situatie gecreëerd wordt. In het uitwerken van deze efficiëntie dient ook de toegevoegde waarde van het analyseren van bepaalde beelden meegenomen te worden. Wanneer continu blijkt dat het proces in orde is, dient er extensivering op het gebied van de handhaving te komen en vice versa;
- Uit gehouden pilots en ervaringen uit de praktijk is gebleken dat bij pluimveeslachterijen met camera's het gedrag van werknemers goed is te beoordelen, maar dat individuele beoordelingen aan het dier minder goed zijn te beoordelen. In het verleden zijn nadere punten overeengekomen over waar camera's moeten komen te hangen. Deze punten zouden als basis moeten blijven en additionele punten zouden ons inziens alleen kunnen, mits uit ervaringen is gebleken dat deze toegevoegde waarde hebben.
- Voordat in het wetsvoorstel genoemde additionele metingen (o.a. geluid) toegepast moeten worden geldt dat het van belang is dat in de beoordeling de praktische haalbaarheid en de toegevoegde waarde op elk afgesproken punt door experts dient te worden beoordeeld;
- In verband met de privacy van het bedrijf, haar medewerkers en het willen voorkomen dat er gevoelige bedrijfsgegevens op straat komen te liggen, is het van groot belang dat beelden altijd eigendom zijn en blijven van de betreffende bedrijven. Met het op afstand bekijken van de beelden, dient dit privacy gevoelige aspect ook meegenomen te worden.;

- Voortbordurend op het vorige punt, is het van belang dat het analyseren van de beelden alleen gebeurt door experts en er mogelijkheden komen om een second opinion te kunnen raadplegen indien er discussie of onduidelijkheid is wat op de beelden wordt waargenomen. Ook dient een waarneming altijd in perspectief geplaatst te worden. Voorkomen moet worden dat een gebeurtenis geen onterecht frame meekrijgt aangezien de context ontbreekt (politieoptredens kunnen bijv. een onterecht frame meekrijgen, indien slechts een deel ervan op social media verschijnt, maar de context niet getoond wordt). Gezien het privacy gevoelige aspect van het bekijken van de camerabeelden die van het bedrijf zijn, dient ieder ander die de beelden bekijkt een geheimhoudingsverklaring te tekenen;
- De ontwikkeling om gebruik te maken van kunstmatige intelligentie om het toezicht op de bedrijven (kosten)efficiënter en effectiever te maken, wordt toegejuicht. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden dat bedrijven altijd verantwoordelijk zijn voor het verlopen van haar bedrijfsprocessen. Het gebruik van camera's, zeker indien er gebruik wordt gemaakt van kunstmatige intelligentie, dient ingezet te worden met als doel om processen te beoordelen en waar mogelijk te verbeteren.
- In te zetten technieken dienen bewezen toegevoegde waarde te hebben volgens uitgevoerde onderzoeken, waarbij het voor bedrijven altijd mogelijk moet zijn om andere technieken toe te passen die hetzelfde effect sorteren. Daarnaast zal de ontwikkeling van camera's met kunstmatige intelligentie een flinke investering zijn, wat andere landen in Europa niet hebben en leiden tot een ongelijker speelveld. Om dit onderwerp te versnellen is het raadzaam om subsidie te verstrekken voor de ontwikkeling en de implementatie van de kunstmatige intelligentie. Ook zal een efficiency prikkel voor bedrijven die kunstmatige intelligentie toepassen, mits dat ook op de markt voorhanden is, helpen;
- In het wetsvoorstel wordt er in artikel 8.44a lid 1 gesproken over camera's die permanent in werking zijn. Er zijn natuurlijk ook momenten op de dag/dagen in de week waarop er niet geslacht wordt. Hier dient in dit artikel rekening mee gehouden te worden, aangezien het voor het toezicht onnodig is om beelden van een stilstaande slachterij/lege stallen te moeten analyseren. Daarnaast is het van belang dat er ruimte is voor uitzonderingssituaties, bijv. wanneer er onderhoud aan het systeem is;
- Indien er bij het analyseren van de beelden een vermeend incident waar wordt genomen, dienen bedrijven conform de wettelijke HACCP systematiek te allen tijde de mogelijkheid te krijgen en hebben om hierop te reageren, met een beschrijving van de context van de gebeurtenis.
- De privacy van de medewerkers en haar rechten moet gewaarborgd worden, ook indien de beelden worden bekeken door een medewerker die niet in dienst is van het betreffende bedrijf. Indien voor een bedrijf nader ingevuld wordt waar de camera's geplaatst moeten worden, heeft het bedrijf niet de bewegingsvrijheid om eventuele gewenste aanpassingen op dit gebied (op verzoek van de werknemer) door te voeren. Het is noodzakelijk dat wordt voorkomen dat medewerkers in beeld komen, terwijl dit wettelijk niet zondermeer is toegestaan. Een voorbeeld hiervan is dat o.b.v. beelden niet achterhaald mag worden welke religieuze overtuiging medewerkers hebben (art. 9 van de EU/2016/6791). Indien slachterijen bijv. slachten voor bepaalde Halal markten, en dit af te leiden is uit de handelingen, dan zouden de medewerkers zich op hun recht kunnen beroepen om niet in beeld te willen. Vanuit de overheid zullen kaders geschetst moeten worden welke rechten medewerkers hebben op dit punt, zodat bedrijven de wettelijke verplichting niet onjuist kunnen uitvoeren op dit gebied.